

Sygn. akt V Gz 28/18

POSTANOWIENIE

Dnia 15 marca 2018 roku

Sąd Okręgowy w Częstochowie Wydział V Gospodarczy w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Zofia Wolna

Sędziowie : SSO Andrzej Znak, SSR del. Paweł Ptak (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 15 marca 2018 roku w Częstochowie na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa Z. – W. J. i E. J.

przeciwko J. B.

o wyłączenie współnika

na skutek zażalenia pozwanej J. B.

od postanowienia Sądu Rejonowego w Częstochowie

z dnia 25 stycznia 2018r.

sygn. akt VIII GC 2817/17

postanawia:

- zmienić zaskarżone postanowienie Sądu Rejonowego w ten sposób, iż wniosek o udzielenie zabezpieczenia złożony przez powodów oddalić;
- orzeczenie o kosztach postępowania zażaleniowego pozostawić Sądowi Rejonowemu do rozstrzygnięcia w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 25 stycznia 2018r., wydanym w sprawie o sygn. akt VIII GC 2817/17, Sąd Rejonowy w Częstochowie zabezpieczył powództwo poprzez pozbawienie pozwanej współnika J. B. prawa reprezentowania i prowadzenia spraw spółki w zakresie zwykłego zarządu pod firmą : K.J.B. – Z.E. (...) Spółka jawna z siedzibą w L. wpisanej do rejestru przedsiębiorców KRS pod nr (...) – do czasu prawomocnego zakończenia postępowania.

W uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia Sąd I instancji wskazał, że przytoczone przez uprawnionych okoliczności uprawniają do istnienia roszczenia albowiem za istniejący pomiędzy współnikami konflikt odpowiada pozwana, która zgodnie z twierdzeniami powodów, popadła w konflikt z pracownikami spółki, dokonała zwolnień pracowników bez konsultacji z powodami, dopuszczała się pomówień w stosunku do powodów, działała na szkodę spółki, ograniczała dostęp do dokumentów księgowych i finansowych spółki. Ponadto powodowie wykazali istnienie interesu prawnego w udzieleniu zabezpieczenia, gdyż brak zabezpieczenia w sposób wskazany przez powodów utrudni funkcjonowanie spółki. Nieporozumienia w zarządzie mogą doprowadzić do degradacji gospodarczej spółki, utraty jej pozycji na rynku usług czy też odbiją się na renomie.

Na przedmiotowe postanowienie zażalenie wniosła pozwana zarzucając:

1. naruszenie przepisów postępowania, które miało wpływ na jego treść, a mianowicie:

- art. 730¹ § 1 i 2 k.p.c. w zw. z art. 243 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. poprzez błędne przyjęcie, iż powodowie uprawdopodobnili roszczenie oraz interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia wyłącznie w oparciu o twierdzenia zawarte w pozwie, podczas gdy powodowie nie powołali żadnych dowodów, które uprawdopodobniłyby ich roszczenie oraz interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia, zaś same twierdzenia strony powodowej są niewystarczające dla uznania, iż doszło do uprawdopodobnienia roszczenia;

- art. 731 k.p.c. w zw. z art. 730¹ § 3 k.p.c. i w zw. z art. 30 § 2 k.s.h., gdyż udzielając zabezpieczenia w praktyce zaspokojono roszczenie powodów, jednocześnie obciążając pozwaną ponad potrzebę i to takim zabezpieczeniem, które Sąd może zastosować dopiero w wyroku końcowym w procesie o pozbawienie współnika prawa reprezentacji;

- art. 734 k.p.c., gdyż właściwym do rozpoznania wniosku o udzielenie zabezpieczenia jest Sąd Okręgowy jako Sąd pierwszej instancji do rozpoznania sprawy o wyłączenie współnika spółki jawnej jako roszczenia majątkowego przekraczającego wartość 75.000,00 zł;

- art. 755 § 1 k.p.c. w zw. z art. 732 k.p.c. , gdyż udzielono zabezpieczenie w sposób niemożliwy do wykonania, wobec braku możliwości pozbawienia pozwanej prowadzenia spraw spółki w zakresie zwykłego zarządu.

- naruszenie przepisów prawa materialnego, tj.: art. 30 § 2 k.s.h. poprzez zastosowanie zabezpieczenia w postaci pozbawienia współnika spółki jawnej prawa jej reprezentowania, które może nastąpić wyłącznie z ważnych powodów na mocy prawomocnego orzeczenia sądu.

W konkluzji skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia i rozpoznanie sprawy na nowo przez Sąd I instancji na podstawie art. 395 § 2 k.p.c., gdyż zażalenie jest oczywiście uzasadnione ewentualnie o zmianę zaskarżonego postanowienia przez Sąd drugiej instancji poprzez oddalenie wniosku powodów o udzielenie zabezpieczenia oraz o zasądzenie od powodów na rzecz pozwanej kosztów postępowania zażaleniowego, tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie pozwanej jest zasadne i jako takie nie zasługuje na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności należało wskazać, że zgodnie z art. 755 § 1 k.p.c. jeżeli przedmiotem zabezpieczenia jest roszczenie niepieniężne, sąd udziela zabezpieczenia w sposób, jaki stosownie do okoliczności uzna za odpowiedni. Ustawa nie zawiera tym samym zamkniętego katalogu sposobów zabezpieczenia roszczeń niepieniężnych. Sposób zabezpieczenia musi być adekwatny do treści roszczenia i okoliczności faktycznych a w tym zakresie występuje ogromne zróżnicowanie. W przepisie ograniczono się jedynie do wzmianki, iż sąd udziela zabezpieczenia, jakie stosownie do okoliczności uważa za odpowiednie. Przy zabezpieczeniu roszczeń niepieniężnych zastosowanie znajdują podstawy zabezpieczenia wskazane w art. 730¹ k.p.c., tj. dopuszczalność dochodzenia roszczenia przed sądem powszechnym lub polubownym, uprawdopodobnienie roszczenia oraz wykazanie interesu prawnego w udzieleniu zabezpieczenia w ten sposób, gdy brak zabezpieczenia uniemożliwi lub utrudni wykonanie zapadłego w sprawie orzeczenia lub w inny sposób uniemożliwi lub poważnie utrudni osiągnięcie celu postępowania w sprawie. Interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia istnieje wtedy, gdy brak zabezpieczenia uniemożliwi lub poważnie utrudni osiągnięcie celu postępowania w sprawie (art. 730¹ § 2 k.p.c.).

Celem zabezpieczenia roszczeń niepieniężnych może być: 1) zapewnienie uprawnionemu zaspokojenia, tj. egzekucyjnego wykonania przyszłego orzeczenia, co odnosi się tylko do roszczeń o świadczenie; 2) zapewnienie skuteczności przyszłego orzeczenia, tj. innych skutków orzeczenia niezdatnego do egzekucyjnego wykonania; 3) antycypacyjne, tymczasowe udzielenie wierzycielowi takiej samej ochrony prawnej, jaką ma zapewnić mu przyszłe orzeczenie. Oceniając istnienie interesu prawnego w uzyskaniu zabezpieczenia uwzględniać należy wspomniane wyżej

cele zabezpieczenia. (vide: Komentarz do art. 755 kodeksu postępowania cywilnego, [w:] Bodio J., Demendecki T., Jakubecki A., Marcewicz O., Telenga P., Wójcik M.P., Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz, Oficyna, 2008, wyd. III.)

W sprawie niniejszej, w ocenie Sądu Okręgowego, powodowie – wbrew stanowisku Sądu Rejonowego - nie uprawdopodobnili w sposób dostateczny swojego roszczenia względem obowiązanej, jak również samego interesu prawnego w udzieleniu zabezpieczenia.

Podkreślenia wymaga, że od swobodnej oceny sądu zależy uznanie, czy dokonane na podstawie uprawdopodobnienia ustalenia są na tyle wiarygodne, by na tej podstawie można było uznać za uprawdopodobnione fakty, na które strona się powołuje. Jak zauważa się w literaturze, uprawdopodobnienie z reguły nie może opierać się na samych twierdzeniach strony. Przeprowadza się je za pomocą środków nieskrępowanych wymaganiami stawianymi co do formy przez przepisy kodeksu postępowania cywilnego (vide: Komentarz do art. 243 kodeksu postępowania cywilnego, [w:] Bodio J., Demendecki T., Jakubecki A., Marcewicz O., Telenga P., Wójcik M.P., Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz, Oficyna, 2008, wyd. III.) Ze względu na specyfikę postępowania zabezpieczającego jako przyspieszonego, odformalizowanego postępowania, przyjmuje się, że uprawdopodobnienie nie wymaga niepodważalnych dowodów istnienia roszczenia, jednak nie oznacza to, że każde twierdzenie uprawnionego o istnieniu roszczenia stanowi jego uprawdopodobnienie. Twierdzenie o istnieniu roszczenia mającego podlegać zabezpieczeniu musi być poparte źródłami (vide: postanowienie Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 24 lutego 2014r., sygn. akt I ACz 283/14, LEX nr 1469495). Zauważyć trzeba, że w niniejszej sprawie powodowie przedstawili jedynie gołosłowne twierdzenia dotyczące zachowania się pozwanej, które w ich ocenie, uzasadniałyby taki sposób zabezpieczenia. Wskazał zresztą na to również Sąd I instancji, który w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia dokonując ustaleń uprawdopodobniających żądanie pozwu i przyjmując iż „pозwana popadła w konflikt z pracownikami spółki, dokonała zwolnień pracowników bez konsultacji z powodami, dopuszczała się pomówień w stosunku do powodów, działała na szkodę spółki, ograniczała dostęp do dokumentów księgowych i finansowych spółki” oparł się w tym względzie na twierdzeniach strony powodowej a nie jakichkolwiek dowodach (vide: k. 42). Dowody takie, zaoferowane przez powodów (w postaci zeznań świadków i stron), dopiero ewentualnie będą przeprowadzone w toku dalszego postępowania przez Sadem Rejonowym.

Reasumując stwierdzić należało, że same twierdzenia powodów dotyczące zachowania się pozwanej były nie wystarczające dla uznania, że zaistniała przesłanka uprawdopodobnienia roszczenia określona w art. 730¹ k.p.c.

Ponadto, jak już wcześniej wspomniano, celem zabezpieczenia roszczeń niepieniężnych może być antycypacyjne, tymczasowe udzielenie wierzycielowi takiej samej ochrony prawnej, jaką ma zapewnić mu przyszłe orzeczenie. Interes ten wyraża się zwykle w konieczności zapobieżenia szkodzie lub innym negatywnym następstwom, które pomimo ostatecznego wygrania sprawy dotknęłyby uprawnionego. Powodowie nie wykazali jaką szkodę lub ewentualnie inne negatywne następstwa ponieśliby na skutek braku zabezpieczenia roszczenia, w tym zakresie przedstawiając jedynie twierdzenia dotyczące zaburzenia normalnego toku pracy spółki w wyniku konfliktu pomiędzy współnikami.

Należało również podkreślić, iż co prawda sąd przy zabezpieczeniu roszczeń niepieniężnych udziela zabezpieczenia w sposób, jaki stosowanie do okoliczności uzna za odpowiedni ale w granicach obowiązujących przepisów prawa. Udzielenie zabezpieczenia o treści zaproponowanej przez uprawnionych, w ocenie Sądu Okręgowego mając również na uwadze treść art. 29 k.s.h. i 30 k.s.h., naruszałoby prawa obowiązanej i byłoby zbyt daleko idące albowiem przy wyborze sposobu zabezpieczenia sąd powinien kierować się ogólną dyrektywą postępowania zabezpieczającego wyrażoną w art. 730¹ § 3 k.p.c.; powinien uwzględnić interesy stron w takiej mierze, aby uprawnionemu zapewnić należytą ochronę prawną, a obowiązanej nie obciążać ponad potrzebę.

Mając na uwadze powyższe, zażalenie pozwanego należało uwzględnić na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. w związku z art. 397 § 2 k.p.c. O kosztach orzeczono na podstawie art. 108 § 1 k.p.c.